

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z wniosku [...] "S." spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w W.

z udziałem A. G., J. G.

o zniesienie współwłasności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 maja 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika A. G.

od postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 13 kwietnia 2021 r., sygn. akt II Ca (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od uczestnika A. G. na rzecz wnioskodawczyni [...]

"S." spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w W. kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestnika A. G. od postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 13 kwietnia 2021 roku, w sprawie o sygn. II Ca (...), Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Na wstępie należy zauważyć, że Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2014 r., I UK 65/14, niepubl., zob. także m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2015 r., III PK 6/15, niepubl., z dnia 13 lutego 2014 r. I PK 262/13, niepubl., z dnia 27 maja 2010, II UK 274/09, niepubl., z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 207/07, niepubl., z dnia 12 lipca 2007 r., III CSK 160/07, niepubl.).

Samo uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie jest czytelne. Zawarte zostało w części skargi obejmującej uzasadnienie jej podstaw. Nie wskazuje też przepisów, stanowiących podstawę prawną przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania. Powoduje to, że trudno jest jednoznacznie ustalić, co w intencji skarżącego stanowi przesłankę przyjęcia skargi do rozpoznania, a co jej podstawy. Tymczasem, jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14, niepubl.). Nie jest też rolą

Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl. i z dnia 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04, niepubl.).

Pomimo wskazanych wyżej trudności, rozpatrując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy przyjął jednak, że skarżący oparł ten wniosek na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Zdaniem skarżącego „Sąd Najwyższy winien rozstrzygnąć czy wykładnia Sądu Okręgowego w S. zastosowanych przepisów pozwala na pominięcie przy ustalaniu sposobu podziału nieruchomości wspólnej jej przeznaczenie, sposobu korzystania oraz utrwalonego podziału quod ussum co Sąd Okręgowy pominął nie uznających tych okoliczności za istotne i nie znajdując na ich podstawie uzasadnienia dla odstąpienia od. podstawowego sposobu podziału nieruchomości.” Ponadto, zdaniem skarżącego „istotnym zagadnieniem prawnym, jest rozstrzygnięcie jaki wpływ na możliwość zniesienia współwłasności ma dokonanie zgodnego, konkludentnego i utrwalonego podziału quod ussum nieruchomości z przeznaczeniem na urządzenie na jednej z części nieruchomości gospodarstwa rolnego. Odpowiedzi wymaga, czy zasady prawidłowej gospodarki rolnej stanowią istotne ograniczenie w zakresie możliwości podziału wspólnej nieruchomości rolnej, tylko w części użytkowanej zgodnie z jej przeznaczeniem”. Dodatkowo „należy odpowiedzieć na zagadnienie dotyczące prawidłowej wykładni pojęcia „nieruchomości podobnych” na gruncie ustawy o gospodarce nieruchomościami w szczególności poprzez określenie czy dobór nieruchomości podobnych przez biegłych pozostaje pod kontrolą sądu, czy taka ingerencja wkracza w zakres wiadomości specjalnych”.

Tak sformułowane zagadnienia nie spełniają wymogów, jakie w orzecznictwie Sądu najwyższego stawia się skargom kasacyjnym opartym w ww. przesłance. Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą

do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Podobnie rzecz się ma w przypadku drugiej z powołanych przesłanek, tj. potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej na tej przesłance wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, niepubl., z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej, wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, niepubl., z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/06, niepubl.).

Tymczasem sformułowane przez skarżącego wątpliwości osadzone zostały w kontekście polemiki z ustaleniami stanu faktycznego dokonanyymi przez Sąd Okręgowy. Skarżący pod pozorem formułowania zagadnień prawnych kwestionuje przyjęty przez Sąd Okręgowy sposób podziału nieruchomości, uznając że nie zostały w pełni uwzględnione wszystkie okoliczności, które powinny wpływać na sposób dokonania podziału nieruchomości, w szczególności fakt prowadzenia przez uczestnika na dzielonej nieruchomości gospodarstwa rolnego. Skarżący wprowadza przy tym do formułowanych pytań twierdzenia nieznajdujące odzwierciedlenia w ustalonym stanie faktycznym, dotyczące prowadzenia przez uczestnika na podlegającej podziałowi nieruchomości gospodarstwa rolnego. Co więcej, z treści skargi można by wywnioskować, że przedmiotem podziału było gospodarstwo rolne (a co za tym idzie – zastosowanie powinny mieć przepisy art. 213 i nast. k.c.), co oczywiście w sprawie nie miało miejsca. Skarżący w istocie nie dąży zatem do rozstrzygnięcia wątpliwości na tle konkretnych przepisów,

a kwestionuje ustalenia faktyczne i ocenę dowodów, dokonaną przez Sąd Okręgowy (którymi Sąd Najwyższy jest związany - art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i dąży do ponownego rozpatrzenia sprawy z uwzględnieniem nowych argumentów.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.